

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua

Avel·lí Flors Bonet

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua és el resultat d'un llarg procés que ha canalitzat l'actual govern popular d'Eduardo Zaplana. Quan els socialistes es feren càrrec del govern autonòmic (1982) el tema de la llengua bullia entre la ciutadania. Durant els anys setanta i vuitanta, gent de tall conservador i ultraconservador, de bracet amb l'espanyolisme més tronat, atiaren el foc de la discòrdia civil. Lamentablement el col·lectiu comptava amb la col·laboració i un cert lideratge de l'alt clergat valencià que hi donà un suport pseudo-científic (publicació del llibre *Crit de la llengua*, 1986). Les Corts Valencianes, aprovat l'Estatut d'Autonomia (1983), promulgaren tot seguit el text més important per a la llengua del país: la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (1983).

Des dels anys setanta, partint de la polèmica suscitada per la publicació del *Llibre del Poble de Déu* (1975), es despleguà una intensa campanya de premsa on era blasmada la unitat de la llengua catalana i en què eren sistemàticament desprestigiats els defensors de les Normes de Castelló (1932). S'hi afegiren Lo Rat Penat i el Grup d'Acció Valen-

cianista que comptaven amb la col·laboració d'Unió Valenciana. En aquest context de violència s'enquadren l'atemptat al domicili de Joan Fuster i la mort de Manuel Sanchis Guarner (1981). Els secessionistes prepararen la reconversió del Centro de Cultura Valenciana (1915) en Real Academia de Cultura Valenciana (1978), que adoptà des d'aleshores una normativa ortogràfica secessionista (Normes del Puig). Providencialment l'arribada al poder dels socialistes (1982) impedí l'aplicació d'aquesta normativa als ensenyaments reglats.

L'atac sistemàtic a la unitat de la llengua continuà durant els llargs anys vuitanta i noranta. En fou portaveu el diari *Las Provincias* i la seva directora María Consuelo Reyna, que no parava d'injectar verí anticatalà en encesos editorials i en la secció que creà amb aquest objectiu, «El Cabinista», un invent que posava en boca de valencians les més irracionals diatribes contra els catalans i els valencians «venuts a l'or català», etc.

Arran de la victòria popular en les eleccions autonòmiques (1996), la mateixa administració autonòmica anà afeblint la seua política lingüísti-

ca, després de trencar l'únic lligam que reconeixia explícitament la unitat de la llengua, derogant els articles que abonaven la convalidació dels diplomes de la Junta Qualificadora de Coneixements de València amb els de la Junta Permanent de Català. Des d'aleshores l'administració popular ha governat atenta al dictat de *Las Provincias*, als editorials furibunds de M. Consuelo Reyna i a la secció «El Cabinista», tot perseguint allò que pogués ser suspecte. El resultat ha estat que, amb els anys, el nom *català*, sobretot aplicat a la llengua, ha acabat essent altament sospitós entre els valencians.

María Consuelo Reyna era foragitada de la direcció de *Las Provincias* (1999) mentre la dreita valenciana, amb sagacitat, anava arraconant Unió Valenciana, fins que l'acabà esborrant del mapa autonòmic, no sense haver-ne arreplegat bona part de l'ideari.

Però, coses del destí, ara el Partit Popular s'ha presentat com a salvador de la llengua. Així, el president Zaplana, oferint-se com a única solució al conflicte, cridava el Consell Valencià de Cultura perquè emetés

«Ara i sempre en valencià»
(continuació)

trobadra ens serví per a assabentar-nos de la gran mobilització que hi ha al País Valencià i que passa del tot desapercebuda a les comarques del nord dels Països Catalans: l'activitat independentista de Crevillent, al costat d'Elx, on s'acaba d'inaugurar un nou Casal Jaume I, n'és un bon exemple. Coneguérem, a més, l'ampli ventall d'associacions, revistes i publicacions dedicades a promoure la llengua i la reivindicació nacional. Vegem-ne quatre mostres:

L'Associació Cívica per la Normalització del Valencià a Elx i el seu terme, que edita la magnífica revista *El Tempir*.

La convocatòria del Premi

Sambori de literatura en català –en què col·labora, entre altres entitats, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Amb aquest premi es pretén de fomentar la imaginació i la creativitat dels infants en edat escolar, al mateix temps que es promou i es difon l'ús social del valencià; pensem que el primer any s'hi presentaren més de 7.000 obres, i enguany s'ha editat un llibre que recull les guardonades.

La revista *Sembra*, editada per Escola Valenciana - Federació d'Associacions per la Llengua.

L'edició d'un disc compacte que aplega cançons d'exaltació de la llengua i del país, interpretades per nens i nenes de les escoles de la comarca.

Tot plegat, un munt d'iniciatives que promouen el sentiment d'autoestima del poble valencià i difonen el sentiment

de normalitat davant el fet de parlar, escriure, llegir, cantar, jugar, estimar... en català. I ens fan adonar del llastimós desconeixement que tenim, al Principat, de la realitat de les comarques del Sud i de tot allò que s'allunya de les fronteres estrictes de les quatre províncies principals. Al poble de l'Alguenya, a 580 km de Barcelona, vam gaudir vivint en valencià: en la nostra mateixa llengua. ♦

un dictamen sobre la identitat de l'idioma que es parla al país (1997). Aquest organisme, sobre la base de les informacions que demanà als diversos grups interessats en el tema, aprovava per unanimitat un dictamen del qual s'obviava el nom de *català*, i, en al·ludir a la comuna llengua, s'hi referia com a la llengua que comparteixen les «diverses comunitats de l'antiga Corona d'Aragó, l'ús de la qual regulen els corresponents estatus d'autonomia» (?).

Sobre aquesta base les Corts valencianes promulgaren una llei de creació d'un organisme normativitzador i dinamitzador de l'idioma amb el nom d'Acadèmia Valenciana de la Llengua, evitant així d'aplicar a la paraula *valencià* la categoria de *llengua* (independent).

Des d'aleshores el problema s'ha centrat en la tria dels vint-i-un membres que hauria de comprendre l'esmentada Acadèmia. Un inacabable estira i arronsa entre els dos partits majoritaris (PP i PSPV), de dos anys de durada, féu difícil l'acord que arribaria a última hora. Finalment les Corts Valencianes sancionaren per unanimitat l'acord a què arribaren els dos negociadors i s'obria via lliure a la nova entitat.

La majoria ha quedat contenta de l'acord a què s'ha arribat. Dos grups, però, n'han sortit decebuts. D'una banda, els secessionistes a ultrança que volien un organisme absolutament decantat per la seva opció anticatalana (opció que personificaria la Real Academia de Cultura Valenciana i elements afins com els Grups d'Acció Valencianista i el partit Unió Valenciana). De l'altra, els que volien (volíem) que l'Acadèmia Valenciana de la Llengua no existís (en teníem prou amb l'Institut d'Estudis Catalans) o que, almenys, l'Acadèmia estigués exclusivament en mans de persones acreditades per la seua praxi i els seus coneixements filològics i lingüístics (en aquesta opció estarien l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i els grups polítics afins, sobretot Esquerra Unida i el Front).

L'acord, doncs, ha convençut els partits Popular i Socialista i el Bloc Nacionalista Valencià, però no ha pogut comptar amb el vist-i-plau del Front (integrat dins Esquerra Republicana de Catalunya). Pel seu compte, l'Institut d'Estudis Catalans, malgrat la reticència d'alguns regidors de la ciutat de Castelló, ha obert una

seu a la mateixa Casa de Cultura municipal. Manuel Castellet, el dia de la inauguració, digué que l'Institut d'Estudis Catalans i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua conviurien bé.

L'elecció dels membres, com diem, ha indignat alguns dels membres de l'Acadèmia de Cultura Valenciana, que han escridassat el president, el poeta Xavier Casp, i els altres que s'hi han adherit, i ha disgustat també alguns dels membres de l'Institut Interuniversitari, el qual ha perdut representativitat dins l'entitat normativitzadora, perquè, dels nou membres pactats anteriorment, només n'ha mantingut sis.

Malgrat que l'elecció dels membres ha estat més política que acadèmica, cal celebrar que la presidència hagi recaigut en la persona d'Assumpció Figueres, una dona sensible al tema lingüístic, partidària de la unitat de l'idioma i personalment molt ben assessorada.

Un altre motiu d'esperança és que la majoria dels membres són també partidaris de la unitat de la llengua. I un altre punt positiu: alguns dels membres secessionistes són d'una edat tan avançada que, previsiblement, dintre de poc, tota l'Acadèmia serà d'una única opció lingüística: la correcta.

Sobre el poble valencià ha plogut tant de malentès i s'hi ha manipulat tant que, comptat i debatut, ara els valencians es poden alegrar de comptar amb una entitat que pugui ordenar amb seny la riquesa cultural que comparteixen amb els altres països de llengua catalana. Pel nostre compte esperem que l'Acadèmia, sobretot, doni un nou impuls a l'ús oficial i social del català entre els valencians. Si fos així, i no altrament, benvinguda Acadèmia Valenciana de

la Llengua.◆

El Consell Valencià de Cultura va ser cridat perquè emetés un dictamen sobre la identitat de l'idioma que es parla al país.